Advies Expertgroep toetsen PO

Zaaknummer:
Het betreft hier het advies over de aanvraag voor toelating van een andere eindtoets: 15.003 SM&C Internet Services B.V – CESAN Eindtoets.

I. Aanvraag en Proces

Op 17 juli 2015 werd de aanvraag ontvangen op het ministerie van OC&W, in afschrift aan de onafhankelijke Expertgroep toetsen PO, hierna aangeduid als de Expertgroep. Na overleg met de Expertgroep is op 17 juli 2015 vastgesteld dat de aanvraag voldoet. Per brief werd dit door het ministerie van OC&W op 20 juli 2015 aan de aanvrager gemeld.

Op 21 augustus 2015 werd door Bureau COTAN aan het secretariaat Expertgroep Toetsen PO gemeld dat de initiële beoordeling eerder klaar zou zijn dan gepland, waarbij de vraag kwam of aan de aanvrager gevraagd kon worden de Repliek op deze beoordeling eerder te versturen dan volgens de originele planning, waarbij de aanvrager wel de vijf werkdagen kreeg. Op 23 augustus 2015 werd door de aanvrager aangegeven dat dit geen probleem is.

Op 23 augustus 2015 werd de initiële COTAN beoordeling door bureau COTAN naar de aanvrager gestuurd. Op 28 augustus werd de repliek van de aanvrager naar COTAN gestuurd, hierin werd gemeld dat er nog meer additionele informatie beschikbaar is, maar niet duidelijk was of dit relevant zou zijn voor COTAN. Op 30 augustus werd deze beschikbare informatie op aanvraag van de COTAN opgestuurd naar de COTAN.

Op 23 augustus 2015 werd de initiële COTAN beoordeling door het bureau COTAN naar het psychometrisch lid van de Expertgroep Toetsen PO gestuurd.

Op 17 september 2015 werd de definitieve COTAN beoordeling door het bureau COTAN naar het secretariaat Expertgroep Toetsen PO gestuurd.

De beoordeling van de Onderwijskundige en Organisatorische aspecten werd op 14 september 2015 naar het secretariaat Expertgroep gestuurd. Deze werd op 15 september 2015 opgestuurd naar de aanvrager.

Naar aanleiding van de voorliggende informatie heeft de Expertgroep de aanvrager gevraagd om op 18 september 2015 in overleg met de Expertgroep de beoordeling van de Onderwijskundige en Organisatorische aspecten te bespreken. Hierbij werd door de Expertgroep nog een aantal aanvullende vragen gesteld. De toetsaanbieder heeft op 29 september 2015 schriftelijk antwoord gegeven op de gestelde vragen. Deze informatie werd toegevoegd aan de voorliggende informatie.

Op 2 oktober 2015 kwam de Expertgroep PO in vergadering bijeen om de aanvraag en beoordelingen te bespreken. Hierbij kwamen zij tot het hier onderstaande advies.

II Beoordeling

Bij de beoordeling van de toets beoordeelt de Expertgroep Toetsen PO of de toets voldoet aan de wettelijke vereisten, zoals omschreven in de Toetswet, art 9, derde lid. Hierbij wordt een onderscheid in twee onderdelen gemaakt, dit zijn de Onderwijskundige en Organisatorische aspecten en de Psychometrische aspecten van de toets. Voor beide onderdelen doet de Expertgroep een beroep op externe deskundigen.
De Onderwijskundige & Organisatorische aspecten worden beoordeeld door externe onderwijskundige experts. De psychometrische aspecten worden beoordeeld door de Commissie voor Testaangelegenheden (COTAN), gevestigd bij het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP).

1. Beoordeling onderwijsinhoud

Voor de beoordeling van de Onderwijskundige en Organisatorische aspecten is een beoordelingskader ontwikkeld in samenwerking met de het Expertisecentrum Leerplanontwikkeling (SLO). Het beoordelingskader is op grond van artikel 7 van genoemd instellingsbesluit op 17 oktober 2014 door de Expertgroep PO vastgesteld. De twee onderwijskundige experts vullen dit beoordelingskader voor de te beoordelen toets in en leggen de bevindingen daarvan voor aan de Expertgroep. De Expertgroep heeft deze bevindingen meegewogen in haar finale afweging en daarbij ook de nadien door de aanvrager verstrekte aanvullende informatie betrokken. Dit heeft geleid tot een door de Expertgroep bijgesteld oordeel voortvloeiend uit de toepassing van het beoordelingskader op de aanvraag. Het ingevulde beoordelingskader voor de Onderwijskundige en Organisatorische aspecten vindt u als bijlage bij dit advies.

Bij een eerste bestudering van de beoordeling valt op dat op alle onderdelen een voldoende is gegeven. Er zijn echter bij een aantal onderdelen wel aandachtspunten weergegeven, het betreft hierbij de volgende onderdelen: 'Validiteit', 'Handleiding', 'Lezen – zakelijke teksten'. 'Lezen – fictionele, narratieve en literaire teksten', 'Taalverzorging' en 'Leerlingen'. Deze aandachtspunten zijn echter niet van dien aard en/of gerelateerd aan de wettelijke eisen en kunnen derhalve niet leiden tot een onvoldoende.
Bij 'Validiteit' en 'Handleiding' zijn de aandachtspunten gebaseerd op onduidelijkheden in de aangeleverde materialen.
Vanuit de Expertgroep wordt aangegeven dat bij het onderdeel 'Validiteit' de kwaliteit van de items ook een aandachtspunt is; een aantal van de items voldoet niet aan de kwaliteitseis relevantie, objectiviteit en efficiëntie.
Het aandachtspunt bij 'Lezen – Zakelijke teksten' is dat de taakuitvoering 'opzoeken' niet als taak bij een tekst wordt getoetst, maar in één blok als losse opzoekvragen.
Bij 'Lezen – Fictionele, narratieve en literaire teksten' wordt gemeld dat de teksten qua uitvoering en vormgeving erg op elkaar lijken en er niet uitzien zoals de teksten er in de werkelijkheid uit zouden zien. Hoewel er geen richtlijnen zijn voor de opmaak van teksten, valt de sobere uitstraling wel op.
Het aandachtspunt bij 'Taalverzorging' is dat dit domein in zijn geheel op één dag wordt afgenomen, waar de toetsing van de andere domeinen (Taal-Lezen en Rekenen) over twee dagen wordt verdeeld. Verder wordt de keuze voor de verdeling van de opgaven over de referentieniveaus niet onderbouwd en ontbreekt een codering van opgaven.
De aandachtspunten bij 'Leerlingen' zijn uitgebreider. De Expertgroep vraagt zich af of de eindtoets met voorgestelde aanpassingen geschikt is voor leerlingen met dyscalculie, auditieve beperkingen en de cognitief zwakke leerlingen. Met betrekking tot de leerlingen met auditieve beperkingen moet wel aangegeven worden dat in deze toets geen luisteronderdelen zijn opgenomen.

In het gesprek van de Expertgroep met de aanvrager op 18 september 2015 zijn de bovenstaande punten besproken en gevraagd voor een toelichting op de door de toetsaanbieder gemaakte keuzes. Tijdens dit gesprek heeft de aanvrager de onduidelijkheden in de materialen opgehelderd en de keuzes omtrent de taakuitvoering 'opzoeken', de uitvoering en vormgeving van de toets en de afname van het onderdeel 'Taalverzorging' toegelicht. De aanvrager heeft tijdens dit gesprek aangegeven dat hij nogmaals kritisch zou kijken naar de aangegeven punten en waar mogelijk aanpassingen zou doen. In de brief van 1 oktober 2015 heeft de aanvrager beschreven tot welke (voorgenomen) aanpassingen de aandachtspunten hebben geleid. Deze informatie is door de Expertgroep meegenomen in de uiteindelijke afweging van de Onderwijskundige en Organisatorische aspecten (zie hiervoor de Beoordeling van de Onderwijskundige en Organisatorische aspecten).

Aangezien de voorliggende toets voldoet aan de opgestelde vereisten in het kader van de Onderwijskundige en Organisatorische aspecten en de toetsaanbieder de toets met in acht neming van de aandachtspunten direct heeft aangepast of volgend jaar zal aanpassen, concludeert de Expertgroep dat de Onderwijskundige en Organisatorisch aspecten voldoende zijn, maar dat de kwaliteit van de afzonderlijke items, waarbij het gaat om de kwaliteitseis relevantie, objectiviteit en efficiëntie, een zorgpunt is voor de volgende toetsen.

Voor details over de bovengenoemde punten verwijzen we naar de Beoordeling van de Onderwijskundige en Organisatorische aspecten.

2. Beoordeling psychometrische aspecten

Voor de beoordeling van de Psychometrische aspecten wordt gebruik gemaakt van het Beoordelingssysteem van de COTAN. Deze is in mei 2010 vastgesteld door de COTAN. Dit beoordelingssysteem is met een addendum aangevuld op de punten Computerized Adaptive Testing en Normering van de Referentieniveaus. Aan de hand van dit beoordelingssysteem wordt de COTAN beoordeling opgesteld. Deze COTAN beoordeling vindt u als bijlage bij dit advies.

De Expertgroep Toetsen PO neemt de COTAN beoordeling op de meeste punten over. Voor de onderdelen Begripsvaliditeit en Criteriumvaliditeit richt de Expertgroep zich tevens op de informatie over Validiteit uit de Onderwijskundige en Organisatorische aspecten. Aangezien de validiteit bij de Onderwijskundige en Organisatorische aspecten een voldoende heeft gekregen, geeft de Expertgroep op deze punten een voldoende, maar merkt wel op dat de aangedragen evidentie voor de begripsvaliditeit onduidelijk is en statistisch-technische mankementen heeft. Verder is met betrekking tot de CESAN items het design niet gelinkt, dit leidt tot technische problemen bij het onderzoek naar de begripsvaliditeit.
De Expertgroep Toetsen PO neemt de COTAN beoordeling op normering, normering van de referentieniveaus over en houdt de gegeven onvoldoendes op deze onderdelen in stand. Hierbij geeft de Expertgroep aan dat het niet te beoordelen is of de steekproef die gebruikt is voor de normering, de ankering aan de referentieniveaus en de bepaling van de betrouwbaarheid en validiteit representatief is.
Met betrekking tot de normering geeft de Expertgroep aan dat het normeringsonderzoek plaats vond door de totaalscore te relateren aan grensgevalscores op basis van oordelen van leerkrachten, gegeven schooladviezen en het Cito advies. Er is echter onvoldoende informatie over de exact gebruikte procedure en de kwaliteit van het normeringsonderzoek, zoals bijvoorbeeld de correlatie tussen de totaalscores en de criteria.
Met betrekking tot de normering van de referentieniveaus is er onvoldoende informatie over welke referentie-items gebruikt zijn voor de ankering aan de referentieniveaus. Daarnaast wordt er getwijfeld aan de adequaatheid van het design omdat de referentie-items altijd ’s middags werden afgenomen. Vervolgens zijn de correlaties tussen de CESAN scores en de referentie-scores erg laag, ook in Bijlage 2 is te zien dat de samenhang tussen de scores erg laag is. Het rapport betoogt dat een correlatie van 0,50 groot genoemd wordt, maar dit wordt niet onderbouwd.

Aangezien de voorliggende toets niet voldoet aan alle opgestelde vereisten van de psychometrische aspecten, concludeert de Expertgroep dat de Psychometrische aspecten op onderdelen (normering, normering referentieniveaus) niet voldoende zijn.

Voor details over de bovengenoemde punten verwijzen we naar de COTAN beoordeling.

III. Advies

Alles overwegende en gezien de beoordeling van de inhoudelijke deskundigen en met inachtneming van het COTAN beoordelingskader, adviseert de Expertgroep de eindtoets niet toe te laten.
Hoewel de voorliggende toets voldoet aan de Onderwijskundige en Organisatorische aspecten en een deel van de psychometrische aspecten, zijn de onderdelen waar de voorliggende toets niet aan voldoet van dien aard dat de Expertgroep adviseert de eindtoets niet toe te laten.

Het advies is aldus vastgesteld te Utrecht, 7 oktober 2015.

De voorzitter,

Prof. Dr. C.P.M. van der Vleuten

Bijlagen:

- Oordeel inhoudelijk deskundigen op grond van het Onderwijskundig & Organisatorisch beoordelingskader
- Oordeel COTAN gezien het beoordelingskader